

Etyka zawodowa ma kluczowe znaczenie w każdym biznesie polegającym na dostarczaniu usług. Odnosi się ona do uprzednio uzgodnionego zestawu zasad etycznych lub wartości albo zasad postępowania. Etyka zawodowa to szeroki temat, który obejmuje osobisty sposób postępowania, profesjonalizm, poufność, kierowanie klienta do terapeuty czy konsultanta oraz konflikt interesów.

CTI popiera zasady etyczne International Coach Federation (ICF), a także ma własne sugerowane „Zasady właściwego i honorowego postępowania”. Poza zapoznaniem się z dwoma poniższymi dokumentami, sugerujemy, abyś poświęcił czas na wypracowanie własnych wskazań etycznych dla rozwijanej przez siebie praktyki coachingowej.

Kodeks etyczny International Coach Federation (ICF)

Zamieszczony niżej Kodeks etyczny ICF został zaczerpnięty ze strony internetowej ICF www.coachfederation.org w lipcu 2009 roku. CTI rekomenduje, aby wszyscy coachowie zostali członkami ICF. Na stronie internetowej ICF znajdziesz więcej użytecznych informacji oraz uaktualnienia poniższych zasad etycznych.

Część pierwsza: Definicja coachingu

Sekcja 1: Definicje

- Coaching: jest partnerską współpracą w pobudzającym do myślenia i kreatywności procesie, który inspiruje klientów do zmaksymalizowania swojego osobistego i zawodowego potencjału.
- Profesjonalna relacja coachingowa: istnieje wówczas, gdy coaching oparty jest na umowie biznesowej lub kontrakcie, w których określona została odpowiedzialność obu stron.
- Profesjonalny Coach ICF: zobowiązuje się także do stosowania „Kluczowych profesjonalnych kompetencji ICF” i do przestrzegania Kodeksu etycznego ICF.

Aby możliwe było jednoznaczne ustalenie ról w relacji coachingowej, często konieczne jest rozróżnienie pomiędzy klientem a sponsorem. W większości przypadków klient i sponsor to ta sama osoba i dlatego w uproszczeniu nazywa się ją klientem. Jednakże w celu wyraźnej identyfikacji International Coach Federation określa te role w następujący sposób:

- Klient to osoba, która jest poddana coachingowi.
- Sponsor to jednostka (i jej przedstawiciele) finansująca lub zapewniająca dostarczenie usług coachingowych.

We wszystkich przypadkach kontrakty i umowy dotyczące zobowiązania coachingowego powinny jasno określać prawa, role i odpowiedzialność zarówno klienta, jak i sponsora, jeśli nie są oni tą samą osobą.

Część druga: Standardy etycznego postępowania wg ICF

Preambuła: Profesjonalni coachowie ICF aspirują do postępowania w sposób, który wpływa na pozytywne postrzeganie profesji coachingowej, i uznają, że również podlegają kodeksom i rozporządzeniom prawnym używanym w danym kraju.

Sekcja 1: Zasady profesjonalnego postępowania

Jako coach:

1. Nie będę umyślnie składał jakichkolwiek oświadczeń, które są nieprawdziwe lub wprowadzają w błąd, ani umieszczał fałszywych stwierdzeń w jakichkolwiek dokumentach dotyczących profesji coachingowej lub moich umocowań w ICF.
2. Będę rzetelnie informował o swoich kwalifikacjach coachingowych, wiedzy specjalistycznej, doświadczeniu, uzyskanych dyplomach oraz umocowaniu w ICF.
3. Będę szanował wysiłki i wkład innych osób oraz nie przypisywał ich sobie. Uznaję, że naruszenie przeze mnie tego standardu może spowodować działania prawne osób trzecich skierowane przeciwko mnie.
4. W każdej sytuacji będę starał się rozpoznawać sprawy osobiste, które mogą osłabiać lub zakłócać moje funkcjonowanie w roli coacha lub moje profesjonalne relacje bądź też pozostawać z nimi w konflikcie. Jeśli tylko fakty i okoliczności wskażą na taką konieczność, będę niezwłocznie poszukiwał profesjonalnej pomocy i ustalę właściwy sposób postępowania, łącznie z podjęciem decyzji o zawieszeniu czy zakończeniu moich relacji coachingowych.
5. Jako trener, mentor albo superwizor coachingu będę postępował zgodnie z Kodeksem etycznym ICF we wszystkich sytuacjach szkoleniowych.
6. Będę kompetentnie i uczciwie przeprowadzał i relacjonował badania naukowe w ramach ogólnie przyjętych standardów naukowych. Prowadzone przeze mnie badania wymagać będą aprobaty i zgody wszystkich zaangażowanych w nie osób. Przyjmę w nich postawę chroniącą uczestników przed jakąkolwiek potencjalną szkodą. Wszystkie badania będą zgodne z prawem obowiązującym w kraju, w którym są przeprowadzane.
7. Będę we właściwy sposób tworzył wszelką dokumentację swojej pracy związaną z coachingiem, przechowywał ją i rozporządzał nią w sposób zgodny z zasadą poufności oraz ze wszystkimi obowiązującymi uregulowaniami prawnymi.
8. Będę posługiwał się danymi kontaktowymi członków ICF (takimi jak adresy e-mailowe, numery telefonów itd.) jedynie w sposób i w zakresie zaaprobowanym przez ICF.

Sekcja 2: Konflikty interesów

Jako coach:

9. Będę starał się unikać konfliktów lub potencjalnych konfliktów interesów i otwarcie je ujawniał. Zaproponuję, że się wycofam, jeśli taki konflikt powstanie.
10. Ujawnię klientowi i jego sponsorowi informację o przewidywanym, pochodzącym od osób trzecich, wynagrodzeniu, które mogą zapłacić albo otrzymać za skierowanie klienta.
11. Zgodzę się na wymianę usług, towarów lub inną, poza pieniężną, formę zapłaty za coaching jedynie wówczas, gdy nie przyniesie to szkody relacji coachingowej.
12. Nie będę umyślnie akceptował jakiegokolwiek osobistej, zawodowej lub finansowej korzyści wynikającej z relacji coachingowej, z wyjątkiem formy rekompensaty uzgodnionej w umowie lub kontrakcie coachingowym.

Sekcja 3: Profesjonalne postępowanie z klientami

Jako coach:

13. Nie będę umyślnie wprowadzał w błąd ani w fałszywy sposób informował o tym, co klienci lub sponsorzy uzyskają w procesie coachingowym lub ode mnie jako coacha.
14. Nie będę udzielał przyszłym klientom ani sponsorom informacji lub rad, o których wiem lub przypuszczam, że wprowadzają w błąd.

15. Będę zawierał jednoznaczne umowy z moimi klientami oraz przestrzegał w nich zasad profesjonalnego podejścia do relacji coachingowej.
16. Przed sesją wstępną lub w trakcie jej trwania zadbam o to, aby mój klient i sponsor dowiedzieli się, na czym polega coaching, oraz zrozumieli istotę i ograniczenia zasady poufności, ustalenia finansowe i inne pojęcia zawarte w umowie lub kontrakcie coachingowym.
17. Będę odpowiedzialny za ustanawianie wyraźnych, odpowiednich do sytuacji i uwzględniających różnice kulturowe granic kontaktu fizycznego, jaki mogę mieć z moimi klientami lub sponsorami.
18. Nie będę wchodził w jakiegokolwiek relacje seksualne z moimi obecnymi klientami lub sponsorami.
19. Będę szanował prawo klientów do zakończenia coachingu w dowolnej fazie procesu, zgodnie z ustaleniami zawartej wcześniej umowy. Będę uważnie obserwował wszystkie wskazówki świadczące o tym, że nasza relacja coachingowa nie przynosi już klientowi korzyści.
20. Jeśli uznam, że klient lub sponsor mogliby więcej skorzystać w relacji z innym coachem albo wykorzystując inne zasoby, będę zachęcał klienta i sponsora, aby dokonali zmiany.
21. Będę sugerował klientom, żeby korzystali z usług innych profesjonalistów, jeśli będzie to wskazane czy konieczne.

Sekcja 4: Poufność / prywatność

Jako coach:

22. Będę w najwyższym stopniu szanował poufność wszystkich informacji uzyskanych od klientów i sponsorów. Będę zawierał jednoznaczne umowy dotyczące możliwości ujawnienia informacji uzyskanej od klienta czy sponsora, z wyjątkiem sytuacji, gdy będzie to wymagane obowiązującymi przepisami prawnymi.
23. Będę zawierać jasne umowy odnośnie do tego, jak informacja o coachingu będzie przekazywana pomiędzy coachem, klientem a sponsorem.
24. Jako trener szkolący innych coachów wyjaśnię im obowiązujące zasady poufności.
25. Zapewnię, aby związani ze mną coachowie lub inne osoby, którymi kieruję w interesie moich klientów lub ich sponsorów, zawierały jasne umowy i kontrakty (za wynagrodzeniem lub bezpłatnie) zgodnie ze standardami Kodeksu etycznego ICF, Część druga, Sekcja 4: Poufność / prywatność oraz całym Kodeksem etycznym ICF, w zakresie możliwym do zastosowania.

Część trzecia: Ślubowanie przestrzegania zasad etycznych ICF

Jako profesjonalny coach przyjmuję do wiadomości oraz zgadzam się respektować moje etyczne zobowiązania wobec klientów, sponsorów i kolegów po fachu oraz całego społeczeństwa. Zobowiązuję się postępować zgodnie z Kodeksem etycznym ICF i przestrzegać jego standardów wobec osób, dla których prowadzę coaching. Jeśli złamię to ślubowanie lub jakkolwiek część Kodeksu etycznego ICF, zgadzam się, aby ICF według własnego uznania pociągnęła mnie za to do odpowiedzialności. W związku z tym aprobuję również, że moje zobowiązanie wobec ICF do odpowiedzialności za każde naruszenie kodeksu może wiązać się z utratą członkostwa i/lub akredytacji przy ICF.

Przyjęte przez:
Komisję Etyki i Standardów ICF, 30 października 2008 roku
Zarząd ICF, 18 grudnia 2008 roku

Sugerowane przez CTI „Zasady właściwego i honorowego postępowania”

Popieramy zasady etyczne International Coach Federation. Ponadto stosujemy się do następujących zasad:

1. Traktujemy treść naszej relacji z klientami jako poufną. Nawet nazwiska naszych klientów są poufną informacją, chyba że klient zgodzi się, abyśmy wymienili jego nazwisko lub użyli go.
2. Jako profesjonalni coachowie, pracując na rzecz swoich klientów, nie łamiemy prawa. Nie współuczestniczymy w nielegalnych działaniach swoich klientów.
3. Jako profesjonalni coachowie nie zawieramy z klientami umów finansowych bazujących na wynikach osiągniętych przez klientów, np. klient przekaże ci 10% prowizji od uzyskanej od swojej korporacji premii za wyniki sprzedażowe. Złożenie takiej propozycji jest jedną z możliwych opcji klienta, lecz coach na nią nie liczy.
4. Kiedy zawieramy umowy z korporacjami, traktujemy indywidualne osoby jako naszych klientów i szanujemy ich prawo do poufności.
5. Nie pracujemy z klientami, którym nie jesteśmy w stanie kibicować i u których nie dostrzegamy potencjału rozwojowego.
6. Zarządzamy własnymi sabotażystami w taki sposób, że nie hamuje to rozwoju naszych klientów i umożliwia pilnowanie ich agendy, zamiast realizowania naszej własnej.
7. Traktujemy swoich kolegów, konkurentów i profesję coachingową honorowo i z szacunkiem.
8. Zobowiązujemy się do pilnowania dużej i małej agendy klienta ze względu na jego spełnienie, balans i proces oraz pogłębianie jego uczenia się i pobudzanie go do działania.
9. Podzielamy przekonanie, że klient jest naturalnie kreatywną, wyposażoną w zasoby i pozbawioną braków całością oraz że jest w stanie znaleźć odpowiedzi na swoje pytania.

Umowa między coachem a klientem

Ważne jest, abyśmy na samym początku relacji coachingowej nauczyli klienta, czym coaching jest, a czym nie jest. Przekaż odpowiednią informację podczas wstępnej sesji coachingowej lub zawrzyj ją w umowie coachingowej po to, aby klient rozumiał, na jaki rodzaj relacji wyraża zgodę, oraz w celu zabezpieczenia się przed pojawieniem się pytań tego typu ze strony klienta już w trakcie trwania relacji coachingowej.

Poniżej znajdują się wzory paragrafów, które możesz zamieścić w swojej umowie coachingowej, aby dla klienta było jasne, że decyduje się na coaching, a nie na terapię:

- Rozumiem, że coaching koaktywny® jest całościowym procesem, który może zaangażować wszystkie obszary mojego życia, w tym pracę, finanse, zdrowie, relacje, naukę i rekreację. Uznaję, że jestem całkowicie odpowiedzialny za decydowanie o tym, w jaki sposób będę zajmował się tymi sprawami i wprowadzał zmiany w swoim życiu.
- Rozumiem, że coaching koaktywny® nie leczy zaburzeń psychicznych wg definicji American Psychiatric Association. Rozumiem, że coaching koaktywny® nie jest substytutem doradztwa, psychoterapii, psychoanalizy, żadnej formy opieki zdrowotnej ani leczenia poważnych problemów psychicznych, i nie będę korzystał z niego zamiast innej formy terapii.
- Oświadczam, że jeśli będę w trakcie terapii lub pod opieką innego profesjonalisty w zakresie opieki zdrowotnej, skonsultuję z tą osobą celowość pracy z coachem koaktywnym® i że będzie ona świadoma mojej decyzji o nawiązaniu relacji koaktywnej®.
- Rozumiem, że uczucia są normalnym i zdrowym przejawem bycia istotą ludzką i że w trakcie trwania relacji koaktywnej® uwaga będzie kierowana na moje uczucia po to, abym mógł dokonywać bardziej świadomych wyborów i podejmować pożądane działania. Rozumiem, że coaching nie zajmuje się psychologicznym podłożem emocji – jest to dziedzina terapii.